

DOZİMETRİ HİZMETİ VERECEK KURULUŞLARIN YETKİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerde çalışanlara kişisel dozların izlenmesi hizmetini verecek kuruluşların yetkilendirme koşullarını, sorumluluklarını, yetkilendirilmelerini ve Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sisteminin işletilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, dozimetrelerin hazırlanması, dağıtılması, toplanması, akredite olunan kapsamda; okunması, değerlendirilmesi ve doz sonuç raporlarının oluşturulması ile gerekli kayıtların tutulması ve verilerin Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarılması hizmetlerini verecek kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik; 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasına ve 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akreditasyon: Dozimetri laboratuvarlarının, hizmet vereceği kapsamda ulusal ve uluslararası standartlara göre akreditasyon kuruluşu tarafından değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

b) Akreditasyon kuruluşu: Türk Akreditasyon Kurumunu veya Türk Akreditasyon Kurumu tarafından uygun bulunan uluslararası bir akreditasyon kuruluşunu,

c) A sınıfı çalışan: Yılda 6 mSv’den daha fazla etkin doza veya göz merceği, cilt, el ve ayaklar için yıllık eşdeğer doz sınırlarının 3/10’undan daha fazla doza maruz kalma olasılığı bulunan çalışanı,

ç) Belirsizlik bütçesi: Ölçüm belirsizliğini, bileşenlerini, bunların hesaplanmasını ve kombinasyonlarını içeren beyanı,

d) Dozimetre: Maruz kalınan radyasyon dozunun ölçülmesini sağlayan kişisel doz ölçeri,

e) Dozimetri: İyonlaştırıcı radyasyon ışınlanmaları sonucu madde veya dokunun maruz kaldığı radyasyon dozunun ölçülmesini ve hesaplanmasını,

f) Dozimetri servisi: Dozimetrelerin hazırlanması, dağıtılması, toplanması, akredite olunan kapsamda; okunması, değerlendirilmesi ve doz sonuç raporlarının oluşturulması ile gerekli kayıtların tutulması ve verilerin Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarılması hizmetlerini veren, ülkemiz sınırları içinde kurulmuş uygun donanım altyapısına sahip, Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiliği haiz ve dozimetri hizmeti vermek üzere Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşları,

g) Dozimetri servisi sorumlusu (DSS): TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar Standardının gerektirdiği eğitimler ile hizmet verilecek dozimetre türüne uygun eğitim almış, Kurum tarafından değerlendirilerek uygun görülen kişiyi,

ğ) Eşdeğer doz: Radyasyonun tipi ve enerjisi dikkate alınarak belirlenen belli bir doku veya organdaki soğurulmuş dozu,

h) Etkin doz: İnsan vücudunda ışınlanan bütün doku ve organlar için hesaplanmış eşdeğer dozun, her doku ve organın doku ağırlık faktörleri ile çarpılması sonucunda elde edilen dozların toplamını,

1) EN: Avrupa Standartlarını,

i) EURADOS: Avrupa Radyasyon Dozimetri Grubunu,

j) Harici çalışan: Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin tesis ve faaliyetlerde yetkilendirilen kişi tarafından çalıştırılan kişiler dışında, kontrollü ve gözetimli alanlarda faaliyette bulunan, geçici veya sürekli olarak kendi adına iş yürüten veya başka yüklenici tarafından çalıştırılan kişiyi,

k) Hesaplanmış doz: Hatalı kullanım ya da kasıtlı ışınlama durumlarında, dozimetre kullanıcısının ilgili periyot için maruz kaldığı doz olarak kabul edilecek olan ve çalışma koşulları değerlendirilerek hizmet alan kuruluşun radyasyondan korunma sorumlusu tarafından hesaplanan doz değerini,

l) IEC: Uluslararası Elektroteknik Komisyonunu,

m) ISO: Uluslararası Standart Organizasyonunu,

n) İnceleme düzeyi: Üzerinde daha fazla inceleme yapılmasını gerektiren ve aylık olarak; 2 mSv'nin üzerindeki etkin dozu, göz merceği için 2 mSv'nin veya el-ayak ve cilt için 50 mSv'nin üzerindeki eşdeğer dozu,

o) Kalite yönetim temsilcisi: TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar Standardına göre kalite yönetim sisteminin kurulmasını, uygulanmasını ve iyileştirilmesini sağlamak için gerekli yetki ve sorumluluğa sahip kişiyi,

ö) Kişisel doz eşdeğeri: "d" değeri tüm vücut için 10 mm, el-ayak ve cilt için 0.07 mm ve göz merceği için 3 mm olmak üzere, vücudun "d" derinliğindeki yumuşak doku doz eşdeğeri olan Hp (d) veya nötron dozuna ilişkin Hp (n) değerini,

p) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,

r) Radyasyondan korunma sorumlusu: Dozimetri hizmeti alan kuruluşun radyasyondan korunma sorumlusunu,

s) Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi: Dozimetri servisleri tarafından, A sınıfı çalışanlara tahsis edilmiş dozimetrelerin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen doz değerlerinin aktarıldığı veri tabanını,

ş) Yetki belgesi: Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucuna göre, dozimetri hizmeti verecek kuruluşun, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 787 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca, Kurum tarafından dozimetri servisi olarak yetkilendirildiğini gösteren belgeyi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Yetkilendirme Koşulları ve Başvuru

Genel ilkeler

MADDE 5 - (1) Kurum tarafından verilen yetki devredilemez.

(2) Yalnızca Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiler dozimetri servisi olarak yetkilendirilebilir.

(3) Kurum, tüzel kişiyi yetkilendirmekle yetkilendirilen kişinin sorumluluklarına ortak olmuş sayılmaz ve eylemlerinden sorumlu tutulamaz. Kurum tarafından yetkilendirilmiş olmak yetkilendirilen kişinin sorumluluğunu azaltmaz ya da ortadan kaldırmaz.

(4) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi sırasında; asıl sorumluluk yetkilendirilen kişiye aittir. Verilen yetkinin koşullarına ve mevzuata uymak veya düzenleyici kontrol altında olmak veya yükümlülüklerini yerine getirmek üzere görevlendirme yapmak veya hizmet almak yetkilendirilen kişinin sorumluluğunu azaltmaz ve ortadan kaldırmaz.

(5) Yetkilendirme için başvuru yapan kişiler, Kurum tarafından yetkilendirme için talep edilen tüm bilgi ve belgeleri istenilen biçim ve içerikte sağlamak ve Kurum bütçesine gelir kaydedilmek üzere Kurum tarafından belirlenen bedelleri ödemekle yükümlüdür.

(6) Yetkilendirilen kişi yetki koşullarının devamlılığını sağlamakla ve Kurum tarafından tespit edilerek kendisine bildirilen eksiklik ve uygunsuzlukları verilen süre içerisinde tamamlamakla yükümlüdür.

Yetkilendirme koşulları

MADDE 6 - (1) Dozimetri hizmeti verecek kuruluşun;

a) Kullandığı dozimetre tipine ve kişisel doz değerlendirme metoduna uygun ve dozimetri hizmetini en fazla 2 (iki) aylık periyotlarla yürütebilecek sayı ve nitelikte personel ile cihaz ve teknik donanımına sahip olması,

b) Hizmet vereceği dozimetre türüne uygun olarak Kurum tarafından belirlenmiş standartların güncel versiyonlarına göre akredite olması,

c) TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar Standardının gerektirdiği eğitimleri almış bir kalite yönetim temsilcisi bulundurması,

ç) En az dört yıllık lisans eğitimi veren mühendislik, fen veya fen-edebiyat fakültelerinden mezun, TS EN ISO/IEC 17025 Standardının gerektirdiği eğitimler ile hizmet verilecek dozimetre türüne uygun eğitim almış, Kurum tarafından değerlendirilerek uygun görülen bir DSS bulundurması,

d) En az dört yıllık lisans eğitimi veren mühendislik, fen veya fen-edebiyat fakültelerinden mezun, TS EN ISO/IEC 17025 Standardının gerektirdiği eğitimler ile hizmet verilecek dozimetre türüne uygun eğitim almış en az 2 (iki) teknik personel istihdam etmesi,

e) Verdiği hizmetin aksamasını engelleyecek akredite yedek bir sistem kurması, gerekir.

(2) Dozimetri hizmeti verecek kuruluş, faaliyetleri sırasında kullandığı radyasyon kaynakları için ayrıca ilgili yönetmelik hükümlerine tabidir.

(3) Dozimetri hizmeti verecek kuruluş, Kurumdan aldığı yetki kapsamında hizmet verir.

Başvuru

MADDE 7 - (1) Dozimetri hizmeti verecek kuruluş, aşağıdaki bilgi ve belgeler ile Kurum tarafından belirlenen usulle Kuruma başvuruda bulunur:

a) Kuruluşun adı, adresi ve iletişim bilgilerinin yer aldığı dilekçe,

b) Dozimetri servisi yetki belgesi başvuru formu,

c) Akreditasyon sertifikası ve akreditasyon kapsamı,

ç) DSS ve çalışan teknik personelin; adı-soyadı, görevi, T.C. kimlik numarası, mesleği, doğum tarihi, özgeçmişi ve eğitimine ilişkin bilgi ve belgeler,

d) Yönetim ve organizasyon şeması,

e) Personelin yetki, görev ve sorumluluklarını belirten açıklayıcı bilgi ve belgeler,

f) Dozimetri hizmeti verecek kuruluşu temsile yetkili kişilerin imza sirküleri,

g) Dozimetri hizmetini en fazla 2 (iki) aylık periyotlarla yürütebilecek kapasiteye sahip olduğunu gösterir dağıtım ve değerlendirme süreçlerini de içerecek şekilde iş akış planı,

ğ) Kullanılacak uluslararası standartların listesi,

h) Kişisel dozimetrelerin okunması ve dozların değerlendirilmesi işlemlerinde kullanılan metoda ait geçerli kılma kayıtları ve belirsizlik bütçesi,

ı) Kalite yönetim temsilcisinin adı-soyadı, T.C. kimlik numarası ve eğitim sertifikaları,

i) Teknik personele ait eğitim sertifikaları,

j) Kişisel dozimetri hizmetine ilişkin cihaz, ekipman ve altyapısının listesi, kalite kontrol testleri için kullanılan referans kaynakların listesi, referans radyasyon kaynakları için izlenebilirliği gösteren sertifikalar ile Kurumdan alınan lisans belgesi suretleri,

(2) Kurum, birinci fıkrada belirtilen hususlara ilave bilgi ve belgeler isteyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme, Yerinde İnceleme ve Yetkilendirme Süreci

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 8 - (1) 7 nci maddenin birinci fıkrasında istenen bilgi ve belgelerle Kuruma başvurulmasını takiben bilgi ve belgelerin uygunluğu incelenir.

(2) Değerlendirme sonucunda başvuruda eksiklik olması durumunda başvuru sahibi bilgilendirilerek eksikliklerin tamamlanması için tebliğ tarihinden itibaren en fazla 3 (üç) ay süre verilir. Söz konusu eksikliklerin giderilmesi için verilen süre içerisinde, başvuran kişi tarafından yazılı olarak bildirilen gerekçenin Kurum tarafından uygun görülmesi halinde ilave süre verilebilir.

(3) Verilen süre içinde eksikliklerin tamamlandığına ilişkin bilgi ve belgelerin Kuruma ulaşmasından sonra başvuru yeniden değerlendirilir.

(4) Eksiklik veya uygunsuzlukların verilen süre sonunda giderilmediği durumda yetkilendirme başvurusu iptal edilir. Yetkilendirme için yatırılan başvuru ücreti iade edilmez, Kurum'a gelir olarak kaydedilir.

Yerinde inceleme

MADDE 9 - (1) Başvuru belgelerinin uygun bulunması durumunda, gerekli görülmesi halinde dozimetri hizmeti verecek kuruluş bünyesinde yerinde inceleme yapılır veya yaptırılır.

(2) Yerinde inceleme esnasında dozimetrelerin hazırlanması, gönderilmesi, dağıtılması, toplanması, okunması ve değerlendirilmesine ilişkin kurulan sistem ile dozimetri hizmeti verecek kuruluşun 6 ncı maddede belirtilen yetkilendirme koşullarını sağlayıp sağlamadığı ve 12 nci maddede yer alan sorumlulukları yerine getirebilecek kapasitede olup olmadığı tetkik edilir.

(3) Yerinde inceleme sırasında dozimetri hizmeti verecek kuruluştaki görevli teknik personel; doz değerlendirme, raporlama, kayıt altına alma ve Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine veri aktarma işlemlerini ve günlük kalite kontrol testini uygulamalı olarak yapar.

(4) Yerinde incelemede eksiklik tespit edilmesi halinde eksikliklerin tamamlanması için tebliğ tarihinden itibaren en fazla 3 (üç) ay süre verilir. Söz konusu eksikliklerin giderilmesi için verilen süre içerisinde, başvuran kişi tarafından yazılı olarak bildirilen gerekçenin Kurum tarafından uygun görülmesi halinde ilave süre verilebilir. Eksiklik veya uygunsuzlukların verilen süre sonunda giderilmediği durumda yetkilendirme başvurusu iptal edilir. Yetkilendirme için yatırılan başvuru ücreti iade edilmez, Kurum'a gelir olarak kaydedilir.

Yetki belgesinin verilmesi

MADDE 10 - (1) Yetkilendirme başvurusunun incelenmesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmemesi durumunda kuruluşa yetki belgesi verilir.

(2) Yetki belgesi, düzenlenme tarihinden itibaren akreditasyon süresince geçerlidir.

(3) Yetki belgesi, akreditasyon kapsamı için geçerlidir.

(4) Düzenlenen yetki belgesi, yerinde incelemenin yapıldığı adres için geçerlidir. Dozimetri servislerinin farklı adreste aynı faaliyeti gösteren şubeleri de bu Yönetmelik hükümlerine göre ayrıca yetki belgesi alır.

Yetki belgesinin yenilenmesi

MADDE 11 - (1) Yetki belgesi sahibi tarafından;

a) Yetkilendirme koşullarında değişiklik olmadığını bildirir dilekçe,

b) Kuruluşun akreditasyon durumunu gösteren belge,

ile yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitiminden önceki 3 (üç) ay içerisinde Kuruma yapılan başvurular, Kurum tarafından 8 inci madde çerçevesinde değerlendirildikten sonra gerekli görüldüğü takdirde yapılacak yerinde inceleme sonucunda yetki belgesi yenilenir.

(2) Yetki belgesinin geçerlilik süresinin dolmasından sonra yapılan başvurular, 7 nci madde uyarınca yapılır.

(3) 15 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamına giren değişikliklerin gerçekleşmesi halinde, değişikliklerin bildirilmesini takiben yapılacak yerinde inceleme sonucuna göre yetki belgesinin yenilenmesi hususu değerlendirilir.

(4) Yetki belgesinin yenilenmemesi durumunda yetki belgesi kendiliğinden sona erer. Yetki belgesinin geçerlilik süresi dolan veya yetki belgesini yenilenmeyen dozimetri servisleri, Kurumun resmi internet sitesinden duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluklar, İnceleme Düzeyi İşlemleri, Kayıtlar ve Bildirimler

Sorumluluklar

MADDE 12 - (1) Dozimetri servisinin sorumlulukları aşağıda verilmiştir:

- a) Kişisel dozimetri hizmetini; en fazla 2 (iki) aylık periyotlarla vermek.
- b) A sınıfı çalışanlara tahsis edilen dozimetre sonuçlarını Ocak ayından başlayarak takvim yılı içinde toplam en az 6 (altı) periyot olacak şekilde Kurum tarafından belirlenen formatta Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarmak.
- c) Dozimetrelerin en hızlı şekilde hazırlanması, gönderilmesi, dağıtılması, toplanması, okunması ve değerlendirilmesine ilişkin bir sistem kurmak ve işletmek.
- ç) Dozimetrenin teknik özellikleri ile doğru kullanımına ilişkin talimatları hazırlamak ve hizmet verdiği kişi/kuruluşların dozimetreleri bu talimatlara uygun olarak kullanmalarını sağlamak üzere kullanıcıları bilgilendirmek.
- d) Günlük, aylık ve yıllık kalite kontrol çalışmaları yapmak.
- e) Dozimetrelerin ilgili standardında belirtilen performans testlerine yönelik ışınlanması çalışmalarının ikincil standart dozimetre laboratuvarlarında gerçekleştirilmesini sağlamak.
- f) En az 2 (iki) ayda bir sistemin doğruluğu ve izlenebilirliğini (e) bendi uyarınca ışınlanmış kalite kontrol veya kalibrasyon dozimetreleri ile yapılan ölçümlerle teyit etmek.
- g) Akredite olduğu metot ile ilgili olarak EURADOS tarafından düzenlenen karşılaştırma çalışmalarına katılmak, EURADOS tarafından ilgili karşılaştırma çalışması düzenlenmediği yıllarda akredite olmuş ulusal veya uluslararası laboratuvarlar ile karşılaştırma çalışması yaparak sonuçlarını gösterir sertifikalarını Kuruma iletmek.
- ğ) Karşılaştırma test sonuçlarının başarısız olması halinde, uygun olmayan sonuçlar için yapılan karşılaştırma sonuçlarının başarısızlığına sebep olan hatanın kaynağına yönelik inceleme yapmak ve gerçekleştirilen faaliyetleri Kuruma bildirmek, bu süre içerisinde verdiği hizmeti akredite yedek sistem ile sürdürmek.
- h) Karşılaştırma sonuçlarının başarısızlığına sebep olan hatanın kaynağına yönelik yapılan inceleme sonucuna göre gerekli düzeltici önlemleri alarak düzeltilmiş doz sonuç raporlarını kullanıcılara ve Kuruma göndermek, en geç 1 hizmet periyodu içerisinde akredite olmuş ulusal veya uluslararası laboratuvarlar ile karşılaştırma çalışmasına katılmak ve sistemin iyileştirildiğini teyit ederek sonuçları akreditasyon kuruluşuna ve Kuruma bildirmek.
- ı) Yılda en az 1 kez müşteri memnuniyeti anketi yapmak ve anketin kayıtlarını tutmak.
- i) Kullanıcılardan gelen her türlü geri bildirimini kayıt altına almak ve sürekli iyileştirme yönünde çalışmalarda bulunmak.
- j) Hizmet periyodunun bitiminden sonra, dozimetrelerin laboratuvara ulaşmasını takiben en geç 10 (on) gün içerisinde dozimetreleri okumak, değerlendirmek ve doz sonuç raporlarını hizmet verilen kişi/kuruluşa yazılı olarak ve elektronik ortamda göndermek.
- k) Dozimetri hizmeti verilen kişilerin ve kuruluşların doz sonuçlarını elektronik ortamda sorgulanabilmesine ve temin edilebilmesine imkân tanıyacak teknik ve yönetsel altyapıyı oluşturmak, dozimetri hizmeti verdiği kişilerin talep edilmesi halinde ıslak imzalı veya elektronik onaylı doz sonuç raporlarını sağlamak.
- l) Dozimetri hizmeti alan kişi/kuruluşlar tarafından bildirilen harici çalışan kapsamındaki personele ait doz bilgilerini Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarmak.

m) Kayıp veya iade edilmeyen dozimetrelere ilişkin durumlarda hizmet alan kuruluşa araştırma formu göndererek hesaplanmış doz değerinin en geç 1 hizmet periyodu içerisinde kendisine bildirilmesini sağlamak, hesaplanmış doz değerinin bildirilmesi halinde Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine bu değeri aktarmak, aksi halde dozimetre sonucunu Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine kayıp olarak kaydetmek.

n) 13 ncü maddede belirtilen inceleme düzeyi işlemlerine ilişkin sorumluluklarını yerine getirmek.

o) Dozimetri hizmeti alan kişi/kuruluş tarafından inceleme düzeyi üzerinde doza maruz kaldığı şüphesinin bildirildiği durumlarda dozimetrelere ivedilikle değerlendirmek.

ö) Dozimetri hizmeti alan kişi/kuruluşun dozimetri hizmetini sonlandırma talebi üzerine, kişi/kuruluşa ait değerlendirilmemiş tüm dozimetrelere değerlendirerek doz sonuçlarını Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktararak hizmeti sonlandırmak.

p) Hizmet verilen dozimetre sayısına göre belirlenen Veritabanı Kullanımı Yıllık Hizmet Bedelini aynı yılın Kasım ayı sonuna kadar Kurum tarafından bildirilen hesaba ödemek.

r) Bu Yönetmelikte belirtilen doz sonuçları, bilgi, belge ve kayıtları faaliyette bulunduğu sürece saklamak.

s) Dozimetri hizmetinin yürütülmesinde ortaya çıkan ve bir hizmet periyodu içerisinde giderilemeyen aksaklıkları, takip eden periyot içerisinde hizmet alan kişi/kuruluşlara ve Kuruma bildirmek.

ş) 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ile kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla gerekli teknik ve idari tedbirleri almak ve uygulamak.

İnceleme düzeyi işlemleri

MADDE 13 - (1) Dozimetri servisi, kişisel dozimetrenin değerlendirilmesi sonucunda doz değerinin, inceleme düzeyinin üzerinde olduğunu tespit etmesi durumunda dozun alınma nedeninin araştırılması için Ek-1'de yer alan araştırma formunu dozimetri hizmeti alan kişi/kuruluşa gönderir. Araştırma formunun, hesaplanmış dozu da içerecek şekilde eksiksiz doldurulmuş ve hizmet verdiği kuruluşun radyasyondan korunma sorumlusu tarafından imzalanmış şekilde kendisine ulaştırılmasını sağlar.

(2) Hizmet alan kuruluş tarafından doldurulan araştırma formunda yer alan bilgiler doğrultusunda dozimetri servisi, formatı Ek-2'de yer alan Dozimetri Servisi Değerlendirme Raporunu hazırlayarak;

a) Hatalı kullanım veya kasıtlı ışınlama söz konusu ise; okunan doz değerini ve hesaplanmış doz değerini Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarır. Hatalı kullanım veya kasıtlı ışınlanmanın tekrarlanmaması için dozimetre kullanan kişinin dozimetresini, dozimetre kullanma talimatında belirtilen esaslara göre kullanmasının sağlanması konusunda kişi/kuruluşu uyarır. Aynı kişi için bu işlemin yıl içerisinde tekrarlanması durumunda konuya ilişkin bilgi ve belgeleri Kuruma gönderir.

b) Hatalı kullanım veya kasıtlı ışınlama söz konusu değilse; okunan doz değerini Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarır ve konuya ilişkin araştırma formu ve değerlendirme raporlarını da içeren tüm bilgi ve belgeleri Kuruma gönderir.

(3) Dozimetri servisi, yıllık doz değerlerinin hesaplanmasında varsa hesaplanmış doz değerlerini kullanır.

(4) Dozimetri servisi tarafından ilgili periyotta birden fazla dozimetre kullanan kişi için hazırlanan dozimetri servisi değerlendirme raporunda tüm doz sonuçları belirtilir ve yapılan hesaplamalara dâhil edilir.

Kayıtlar

MADDE 14 - (1) Dozimetri servisi tarafından tutulması gereken kayıtlar aşağıda verilmiştir:

a) Kalite yönetim sistemine ilişkin tüm kayıtlar,

- b) Akreditasyon kuruluğu tarafından yapılan denetimlere ilişkin kayıtlar,
- c) Ölçme, değerlendirme, kalibrasyon ve kalite kontrol kayıtları,
- ç) Kullanılan radyasyon kaynaklarına ilişkin lisans belgeleri,
- d) Kullanılan radyasyon ölçüm cihazlarına ilişkin kalibrasyon raporları,
- e) Ulusal ve uluslararası karşılaştırma çalışmaları kayıtları,
- f) Müşteri memnuniyeti anket sonuçları,
- g) Kullanılan standartların listesi ve geçerli baskıları,
- ę) Servisin akreditasyonla ilgili son durumunu gösterir belge,
- h) Doz sonuç raporları, araştırma formları ve değerlendirme raporları,
- ı) Dozimetre kullanım talimatları,
- i) Dozimetre kullanıcısı kuruluşlar ile yapılan yazışmalar,
- j) Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine veri giriş kayıtları.

(2) Bu Yönetmelik uyarınca tutulması gereken doz sonuçları, bilgi, belge ve kayıtlar dozimetri servisi faaliyette bulunduğu sürece saklanır. Faaliyetin durdurulması, yetkinin askıya alınması, dozimetri servisinin kendi isteği ile hizmetine son vermesi veya Kurum tarafından yetki belgesinin iptali durumunda, dozimetri servisi, hizmeti ile ilgili verileri en geç 10 (on) gün içerisinde Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarmak zorundadır.

Bildirimler

MADDE 15 - (1) Dozimetre servisi aşağıdaki durumlarda Kuruma bildirim yapar;

- a) Akreditasyon kuruluğu tarafından akreditasyon belgesinin askıya alınması, kapsamının değiştirilmesi veya geri çekilmesi,
- b) Yetki belgesi sahibine ait adı, adresi ve iletişim bilgilerinin değişmesi,
- c) Cihaz ve ekipmanın değişmesi,
- ç) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (d) bentlerine göre belirlenmiş personelin değişmesi,
- d) Katılım sağlanan karşılaştırma çalışması sonuçları,
- e) Dozimetre servisinin kendi isteği ile hizmetine son vermesi.

Dozimetre servisinin kendi isteği ile hizmetine son vermesi

MADDE 16 - (1) Dozimetre servisi hizmetine son vermek istemesi halinde konuya ilişkin Kurumu bilgilendirir ve Kurumun talimatları doğrultusunda hareket eder. Hizmet verdiği kişi/kuruluşların aldığı hizmetin aksamaması için gerekli işlemler yapılmadan dozimetri servisi düzenleyici kontrolden çıkarılmaz.

BEŐİNCİ BÖLÜM

Akreditasyon Belgesinin Askıya Alınması veya Geri Çekilmesi, Denetim ve Yaptırım

Akreditasyon belgesinin askıya alınması veya geri çekilmesi

MADDE 17 - (1) Akreditasyon belgesinin akreditasyon kuruluğu tarafından askıya alınması veya geri çekilmesi halinde, dozimetri servisi faaliyetini durdurarak Kurumu bilgilendirir ve Kurumun talimatları doğrultusunda hareket eder. Akreditasyonun askıya alındığı veya geri çekildiği sürenin bir periyottan uzun sürecek olması halinde Kurum yetkinin devamı veya iptaline ilişkin karar verir.

Denetim ve yaptırım

MADDE 18 - (1) Dozimetre servisleri bu Yönetmelik kapsamında Kurumun denetimine tabidir. Denetime ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

(2) Kurum tarafından yapılan inceleme ve denetim sonucunda tespit edilebilecek uygunsuzlukların giderilmesi için dozimetri servisine tebliğ tarihinden itibaren 2 (iki) ayı geçmemek üzere süre verilir. Uygunsuzlukların giderildiğinin, dozimetri servisi tarafından belgeleri ile birlikte Kuruma iletilmesini müteakip, Kurum tarafından yapılan değerlendirme ve gerekli görölürse yeniden yapılacak inceleme ve denetim sonucuna göre uygunsuzluğun

giderildiğine kara verilir veya söz konusu uygunsuzluğa ilişkin olarak yaptırım süreci başlatılabilir.

(3) İlgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde yaptırım uygulanır.

(4) Yaptırımlar; yetkinin askıya alınmasını, kısıtlanmasını, iptalini ve 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca uygulanacak idari para cezalarını içerir.

(5) Dozimetri servisinin yetki belgesi ile ilgili nihai durum Kurumun resmi internet sitesinden duyurulur.

ALTINCI BÖLÜM

Doz Sonuç Raporu ve Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi

Doz sonuç raporu veri içeriği

MADDE 19 - (1) Dozimetri hizmeti alan kişi/kuruluşa ait doz sonuç raporu, TS EN ISO/IEC 17025 Standardına göre yer alması gereken bilgilere ek olarak;

- a) Dozimetre kullanıcısının adı ve soyadı ile T.C. kimlik numarası,
 - b) Dozimetre kullanıcısının çalıştığı kuruluşun adı, adresi ve kodu,
 - c) Dozimetrenin hangi tarih aralığında kullanıldığı,
 - ç) Dozimetre kullanım periyodu,
 - d) Dozimetre tipi ve numarası,
 - e) Dozimetrenin kullanıldığı vücut bölgesi,
 - f) Kişisel doz eşdeğeri
- bilgilerini içerir.

(2) Kayıp, kullanılmadan iade edilen, iade edilmeyen dozimetrelere ilişkin açıklama ilgili periyoda ait doz sonuç raporunda belirtilir.

(3) Doz sonuç raporu, doz değerlendirmesini yapan teknik personel ve DSS tarafından imzalanır.

(4) Kişinin birden fazla dozimetre kullanması durumunda, doz sonuç raporunda her bir dozimetre sonucuna ayrı ayrı yer verilir.

Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi veri içeriği

MADDE 20 - (1) Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine aktarılacak verilerde aşağıdaki bilgiler yer alır:

- a) Dozimetri servisinin adı,
- b) Dozimetri servisinin veri girişini yapan teknik personelinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası ve iletişim bilgileri,
- c) Dozimetre kullanıcısının adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası, doğum tarihi, cinsiyeti, mesleği ve görevi,
- ç) Dozimetre kullanıcısının çalıştığı kuruluşun adı, adresi ve kodu,
- d) Dozimetrenin kullanıldığı uygulama/faaliyet alanları,
- e) Dozimetrenin ilgili periyotta hangi tarih aralığında kullanıldığı,
- f) Dozimetre kullanım periyodu,
- g) Dozimetre tipi ve numarası,
- ğ) Dozimetrenin dağıtımına hazırlandığı ve değerlendirildiği tarih,
- h) Dozimetrenin kullanıldığı vücut bölgesi,
- ı) Okunan veya hesaplanmış doz değeri.

Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sisteminin işletilmesi

MADDE 21 - (1) Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi, Kurum tarafından işletilir.

(2) Verilerin dozimetri servisi tarafından Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemine bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak aktarılıp aktarılmadığı Kurum tarafından kontrol edilir. Verilerin girişi ile ilgili hata tespit edilmesi halinde bu hatanın giderilmesi ve tekrarlanmaması için dozimetri servisi yazılı olarak uyarılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan uygunluk belgeleri, bu Yönetmelikte belirtilen yetki belgesi olarak kabul edilir ve geçerlilik süresi sona erene kadar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkilendirilmiş kişiler bu Yönetmelikte belirlenen şartları 6 (altı) ay içerisinde sağlamakla yükümlüdür.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış mevcut başvurular, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 22 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

Ek-1
ARAŞTIRMA FORMU

Dozimetre servisi tarafından doldurulacaktır	Form no:	TC Kimlik no:
	Adı soyadı:	Mesleği:
	Kuruluş adı:	Bölümü/Birimi:
	Kuruluş kodu:	Dozimetre no:
	Uygulama alanı:	Dozimetre tipi ☐ TLD ☐ OSL ☐ Nötron ☐ Elektronik ☐ Diğer
	Dozimetre Kullanma Süresi: Yılı/Periyodu:	
	Doz (mSv):	Kişiyi son yılda gönderilen araştırma formu sayısı:

Dozimetre hizmeti alan kişi tarafından doldurulacaktır	SORU		AÇIKLAMA
	(Aşağıdaki sorular için dozimetre kullanma periyodunu dikkate alınız)		
1	Radyasyon kaynağı/cihazı ile çalıştığımız iş günü sayısı ve günlük çalışma sürenizi belirtiniz.		
2	Kullandığımız radyasyon kaynağı/cihazını belirtiniz.	☐ X-ışınları ☐ Kapalı kaynak ☐ Açık kaynak	
3	Kullandığımız dozimetre kendi adımıza mı kayıtlı?	☐ Evet ☐ Hayır	
4	Belirtilen periyotta dozimetrenizi sizden başka herhangi biri kullandı mı? (Evet ise açıklayıcı bilgi veriniz)	☐ Evet ☐ Hayır	
5	Dozimetrenizi kullanmadığımız zamanlar muhafaza ettiğiniz yer radyasyon alanı içerisinde mi? (Evet ise açıklayıcı bilgi veriniz)	☐ Evet ☐ Hayır	
6	Dozimetrenizi radyasyon kaynaklarının bulunduğu herhangi bir alanda bıraktığımız veya unuttuğunuz oldu mu?	☐ Evet ☐ Hayır (Evet ise tahmini süreyi belirtiniz) (... saat)	
7	Kendinizin veya yakınınızın sağlık nedenleri ile radyoloji, nükleer tıp, radyoterapi tetkiki veya tedavisi sırasında dozimetrenizi yanlışlıkla yanınızda bulundurdunuz mu?	☐ Evet* ☐ Hayır *Yaptırılan işlem: *Süresi:	
8	Çalışmalarınız süresince radyasyondan korunma amacıyla kullanılan donanımları belirtiniz.	☐ Kurşun paravan ☐ Kurşun önlük ☐ Kurşun eşdeğerli camlı gözlük ☐ Tiroit koruyucu ☐ Kurşun eldiven ☐ Diğer (Açıklayınız)	
9	Çalışmalarınız sırasında dozimetrenizi kullandığımız yeri belirtiniz. ☐ Kurşun önlük üstü ☐ Kurşun önlük altı ☐ El / Bilek ☐ Göz	☐ Yaka ☐ Kemer ☐ Gömlek üst cebi ☐ Gözlük ☐ Diğer (Açıklayınız)	
10	Dozimetrenizde radyoaktif bulaşma oldu mu? (Açık radyoaktif kaynaklar (Tc-99m/I-131 vb.) ile yapılan çalışmalarda dozimetrenizde radyoaktif bulaşma olabilir)	☐ Evet ☐ Hayır Radyoaktif bulaşma olduğunu düşünüyorsanız, radyoizotopu belirtiniz: ...	

		SORU		AÇIKLAMA	
		(Aşağıdaki sorular için dozimetre kullanma periyodunu dikkate alınız)			
Dozimetri hizmeti alan kuruluşun radyasyondan korunma sorumlusu tarafından doldurulacaktır	1.	Yetkilendirme koşullarında herhangi bir değişiklik oldu mu?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız) ☐ Tesiste ☐ Kaynağın/cihazın konumunda ☐ Kaynağın/cihazın teknik özelliklerinde ☐ Çalışma koşullarında ☐ Diğer	
	2.	Dozimetre kullanan kişi radyasyondan korunma konusunda yeterli bilgiye sahip mi?		☐ Evet ☐ Hayır	
	3.	Kişiye, radyasyondan korunmaya ilişkin hizmet içi eğitim verildi mi?		☐ Evet ☐ Hayır	
	4.	Kişi, radyasyondan korunma ekipmanlarını talimatlara uygun kullandı mı?		☐ Evet ☐ Hayır	
	5.	Kişi, dozimetresini kullanım talimatlarına uygun olarak kullandı mı?		☐ Evet ☐ Hayır	
	6.	Kişi, dozimetresini kullanılmadığı zamanlarda talimatlara uygun olarak muhafaza etti mi?		☐ Evet ☐ Hayır	
	7.	Dozimetrenin kullanıldığı periyotta olağan dışı bir durum oldu mu?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız)	
	8.	Olağan dışı durum sonrası gerekli önlemler alındı mı?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız)	
	9.	Belirtilen periyotta aynı ortamda çalışan diğer radyasyonla çalışanların dozlarında da artış oldu mu?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız)	
	10.	Belirtilen periyotta çalışma ortamında radyasyon ölçümlerinde artış izlendi mi?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız)	
	11.	Kişi dozimetresini hatalı/kasıtlı ışınlamış olabilir mi?		☐ Evet ☐ Hayır (cevap evet ise açıklayınız)	
	12.	Kişinin dozimetreyi kullandığı periyotta ilgili dozimetre için hesaplanmış dozu belirleyiniz. (Hesaplanmış doz (μSv) değeri, kişinin periyot boyunca radyasyona maruz kaldığı süre (saat) ile çalışmalar sırasında bulunduğu yerdeki doz hızının ($\mu\text{Sv/saat}$) çarpımından elde edilir)			Hesaplanmış Doz Değeri ($m\text{Sv}$)
YORUM: (Yukarıdaki bilgiler dikkate alınarak dozimetre sonucuna ilişkin değerlendirmelerinizi belirtiniz) ☐ Dozimetrenin hatalı kullanımı* ☐ Dozimetrenin kasıtlı ışınlaması* ☐ Çalışma koşulları ☐ Diğer (Açıklayınız)					
*Bu seçeneklerden herhangi birinin seçilmesi halinde formun 12nci maddesindeki hesaplanmış doz değeri alanı doldurulacaktır.					

Yukarıda verilen bilgilerin doğruluğunu beyan ederim.

	Adı Soyadı	İmza	Tarih
Kullanıcı			
Radyasyondan Korunma Sorumlusu			
Lisans Sahibi			

NOTLAR:

1. Bu Formu doldurarak EN GEÇ 15 GÜN İÇERİSİNDE hizmet aldığımız dozimetri servisine gönderiniz.
2. Konu hakkında eklemek istedikleriniz varsa ek sayfa kullanabilirsiniz.

Ek-2
DOZİMETRİ SERVİSİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Form no:			
Adı soyadı:		TC Kimlik no:	
Kuruluş adı:		Bölümü/Birimi:	
Kuruluş kodu:		Uygulama alanı:	
Dozimetre kullanma süresi:		Doz: mSv	
Yılı/Periyodu: ... / ...			
Son 12 Aya Ait Doz Değerleri			
Periyot	Okunan Doz (mSv)	Hesaplanmış Doz (mSv)	
...			
...			
...			
...			
...			
...			
Yıllık Doz (mSv):			

YORUM: Ekte bulunan araştırma formu incelenerek yapılan değerlendirme sonucunda;

Hatalı kullanım Kasıtlı ışınlama Çalışma Koşulları

Diğer (Açıklayınız) :

.....

.....

.....

.....

	Adı Soyadı	İmza	Tarih
Değerlendirmeyi Yapan Teknik Personel			
Dozimetri Servisi Sorumlusu			